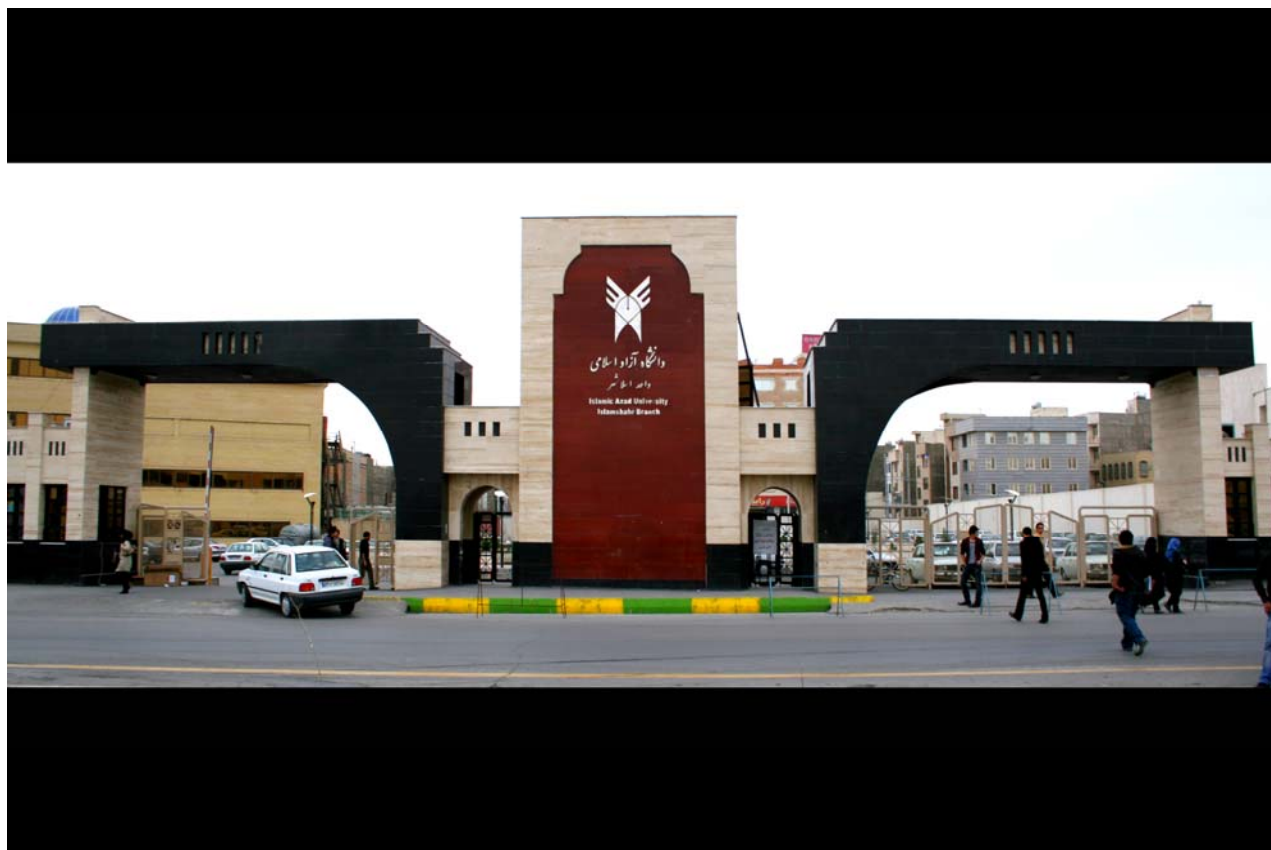

آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

حوزه معاونت آموزشی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر

فهرست

۱. مقدمه
۲. فصل اول : شرایط ورود به دانشگاه
۳. فصل دوم: تعداد واحد های درسی و طول مدت تحصیل
۴. فصل سوم: حضور غیاب دانشجو
۵. فصل چهارم : حذف و اضافه دروس
۶. فصل پنجم : ارزیابی پیشرفت تحصیل دانشجو
۷. فصل ششم: مرخصی تحصیلی
۸. فصل هفتم: انصراف از تحصیل
۹. فصل هشتم: مقررات آموزشی دانشجویان انتقالی و میهمان
۱۰. فصل نهم: آئین نامه آموزشی رشته های کارشناسی ارشد
۱۱. فصل دهم: آئین نامه آموزشی رشته های طرح آموزش معلمان
۱۲. فصل یازدهم : آئین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر
۱۳. فصل دوازدهم : مقررات چگونگی اخذ درس کار آموزی
۱۴. فصل سیزدهم : آئین نامه آموزشی دروس معارف
۱۵. فصل چهاردهم : توصیه های بسیار مهم آموزشی

مقدمه :

معاونت آموزشی دانشگاه ضمن تبریک صمیمانه به یمن پیروزی شما دانشجویان عزیز در عرصه علم و دانش و با آرزوی توفیقات الهی برای تمامی پذیرفته شدگان گرامی مجموعه ای که در اختیار شما قرار گرفته شامل ضوابط و مقررات آموزشی حاکم بر دوره های کاردانی و کارشناسی است که با هدف آشنا نمودن هرچه بهتر و بیشتر دانشجویان با این قوانین می باشد .

امید است با به کار بستن درست مفاد آن در طول دوره تحصیل خود با مشکلی مواجه نشوید .

فصل اول: شرایط ورود به دانشگاه

بند ۱: پذیرفته شدگان آزمون ورودی موظفند در مهلت های تعیین شده طبق اطلاعیه های مربوط جهت ثبت نام و انتخاب واحدهای درسی به واحدهای دانشگاهی ذی ربط مراجعه نمایند در غیر این صورت در شمول متاخرین ثبت نام قرار می گیرد. (ماده ۲ آئین نامه آموزشی)

بند ۲: در صورتی که ظرفیت پذیرش دانشجو در واحد تکمیل شده باشد و واحد امکانات آموزشی لازم برای پذیرش دانشجویان متاخر داشته باشد می تواند با تایید شورای آموزشی واحد اقدام به ثبت نام نموده و مراتب را جهت اطلاع به مرکز آزمون اعلام نماید. (ماده ۳ آئین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** حداکثر تاخیر متقاضی برای ثبت نام در مقطع تحصیلی کاردانی (پيوسته و ناپيوسته و آموزش معلمان) و کارشناسی (پيوسته و ناپيوسته و آموزش معلمان) یکسال از زمان پذیرش در آزمون ورودی می باشد مشروط بر اینکه:
الف: متقاضی ذکور از نظر نظام وظیفه منع تحصیلی نداشته باشد.

ب: هنگام ثبت نام مدرک پایه داشته باشد.

ج: واحد دانشگاهی **ظرفیت مصوب** داشته باشد در غیر اینصورت **شورای آموزشی واحد** اتخاذ تصمیم می نماید.

۵: مدت تاخیر تا یکسال جزو سنوات مجاز تحصیل دانشجو محسوب می گردد و واحد دانشگاهی موظف است پس از ثبت نام با اخذ شهریه ثابت بر مبنای سال ورود برای این مدت مرخصی تحصیلی صادر نماید.

- **تبصره ۲:** در مورد پذیرفته شدگان فاقد مدرک پایه، یکسال تاخیر جزو سنوات مجاز تحصیلی محسوب نمی گردد و واحد دانشگاهی باید مرخصی تحصیلی بدون احتساب صادر و شهریه ثابت این مدت را بر مبنای سال ورود از دانشجو اخذ نماید.

تبصره ۳: دانشجوی متاخر از سال شروع به تحصیل تابع مقررات مالی و آموزشی همان سال خواهد بود.

تبصره ۴: شروع به تحصیل پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ناپيوسته که با استفاده از ماده ۲۰ آئین نامه از مقطع کاردانی فارغ التحصیل می شوند در صورتی امکان پذیر است که امتحان درس یا دروس مزبور قبل از سپری شدن سه شانزدهم از شروع کلاسهای مقطع جدید انجام شده و نمره قبولی کسب کرده باشند.

تکته ۱: ثبت نام از دانشجویان متاخر تا دو سال، در کمیسیون آموزشی واحد اتخاذ تصمیم می گردد.

تکته ۲: وضعیت ثبت نام از دانشجویان متاخر بیش از دو سال در کمیسیون آموزشی واحد بررسی و جهت اتخاذ تصمیم به کمیسیون موارد خاص منطقه ارسال گردد.

بند ۳: دانشجویان موظفند در مهلت های تعیین شده در تقویم دانشگاهی برای انتخاب واحد درسی به واحدهای دانشگاهی مربوط مراجعه نمایند؛ لیکن در صورتی که این امر به تاخیر افتد و تاخیر از سه شانزدهم ساعات هر درس بیشتر نشود انتخاب واحد درسی دانشجو با تایید شورای آموزشی واحد دانشگاهی امکان پذیر است در این حال مدت تاخیر جزو حد نصاب غیبت دانشجو محسوب می شود. (ماده ۴ آئین نامه آموزشی)

بند ۴: تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی بصورت حضوری و تمام وقت است مگر برای دوره هایی که رسماً مستثنی شده باشد. (ماده ۵ آئین نامه آموزشی)

بند ۵: دانشجو همزمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه یا موسسه آموزش عالی در نظام آموزش تمام وقت یا پاره وقت را نخواهد داشت در صورت تخلف از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی به تشخیص کمیسیون موارد خاص آموزشی و دانشجویی سازمان مرکزی محروم و سوابق تحصیلی وی در آن رشته باطل اعلام می شود و دانشجو موظف به پرداخت هزینه انصراف مطابق تعرفه تعیین شده به دانشگاه می باشد. (ماده ۶ آئین نامه آموزشی)

- **تبصره ۵:** دانشجویان ممتاز موضوع بخشنامه شماره ۳۶/۸۶۲۳۰ مورخ ۷۹/۷/۱۳ سازمان مرکزی از این قاعده مستثنی هستند.

فصل دوم : تعداد واحد های درسی و طول مدت تحصیل

بند ۶ : تعداد واحدهای انتخابی دانشجوی تمام وقت در یک نیمسال تحصیلی نمی تواند از ۱۲ واحد کمتر و از ۲۰ واحد بیشتر باشد . (ماده ۱۹ آیین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** در نیمسالهایی که دانشجو بدلیل رعایت پیشیازها یا عدم امکان ارائه درس توسط واحد دانشگاهی تا پایان هفته حذف و اضافه کمتر از حداقل واحد درسی مجاز را انتخاب نماید بلامانع بوده لکن آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می گردد اما چنانچه میانگین آن نیمسال کمتر از ۱۲ گردد مشروطی به حساب نمی آید . نمرات دروس آن نیمسال در میانگین کل و نیمسالی دانشجو محاسبه می شود .

در صورتیکه دانشجو دروس آشنایی با قرآن کریم و وصایای حضرت امام (ره) را به همراه ۱۱ واحد درسی دیگر انتخاب نماید در صورتیکه دانشجو مشروط شود . مشروطی دانشجو به حساب می آید .

- **تبصره ۲:** در مواردی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداکثر ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد حتی اگر در ترم قبل هم مشروط شده باشد با نظر گروه آموزشی واحد می تواند تمام واحدهای درسی باقیمانده را ولو اینکه در بین آنها دروس پیشیاز وجود داشته باشد در یک نیمسال انتخاب و بگذراند .

- **تبصره ۳ :** چنانچه نیمسال دوم سال تحصیلی نیمسال آخر تحصیل دانشجو بوده و ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد می تواند با نظر گروه و رعایت تبصره ۲ بند ۶ آنها را در آن نیمسال و دوره تابستان بگذراند مشروط بر اینکه بیش از ۷ واحد آن در دوره تابستان نباشد .

- **تبصره ۴ :** چنانچه در ترم آخر تحصیلی دانشجو فقط ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد و واحد دانشگاهی نتواند یک یا دو درس نظری آن را (حداکثر به تعداد ۴ واحد) در نیمسال مزبور ارائه نماید با نظر گروه و رعایت مفاد تبصره ۲ بند ۶ دانشجو می تواند آن درس یا دروس را در نیمسال بعد یا دوره تابستان بصورت معرفی به استاد بگذراند .

- **تبصره ۵ :** دانشجویی که میانگین نمرات نیمسال او ۱۷ یا بیشتر باشد مشروط بر اینکه تعداد واحدهایی که دانشجو انتخاب نموده و در امتحانات پایان ترم آنان شرکت و نمره اخذ کرده از حداقل تعیین شده در آن نظام آموزشی کمتر نباشد می تواند در نیمسال بعد تا ۲۴ واحد درسی را انتخاب کند .

بند ۷ : چنانچه دانشجو در یک نیمسال یا دوره تابستان برای فراغت از تحصیل حداکثر دو درس نظری به ارزش حداکثر ۴ واحد باقیمانده داشته باشد می تواند برای یکبار خارج از تقویم دانشگاهی انتخاب واحد نموده و در فرصتی که از طرف گروه آموزشی مربوط تعیین می شود درس یا دروس مزبور را از طریق معرفی به استاد حداکثر در همان نیمسال یا آن دوره تابستانی بگذراند و در صورت عدم موفقیت در هر درس نمره آن حذف (بلااثر) می گردد و بدون نیاز به انتخاب واحد مجدد می تواند در پایان آن نیمسال با سایر دانشجویان امتحان دهد . (ماده ۲۰ آیین نامه آموزشی)

تکته : دانشجویی که ۳ عنوان درسی تا ۶ واحد نظری باقیمانده دارد تا فارغ التحصیل شود کمیسیون واحد دانشگاهی می تواند تصمیم گیری نماید .

بند ۸ : در صورتی که دانشجو از یک یا چند درس پیشیاز نمره قبولی کسب ننماید و یا برابر مقررات در کلاس های درس یا دروس پیشیاز شرکت نموده اما سرانجام در پایان ترم آنها را حذف نموده باشد می تواند با نظر گروه آن درس یا دروس را با درس یا دروس وابسته در یکی از نیمسالهای بعد انتخاب و بگذراند چنانچه نتواند در درس یا دروس پیشیاز نمره قبولی کسب کند و یا در پایان ترم آنها را حذف نماید نمره درس یا دروس وابسته حذف نمی گردد . (ماده ۲۳ آیین نامه آموزشی)

تذکر : بلااثر شدن نمرات مردودی فقط تابع مفاد تبصره ۲ ماده ۴۱ می باشد و نمرات مردودی که با آرای کمیته انضباطی صادر می گردد در شمول تبصره مزبور قرار نمی گیرد .

بند ۹ : انتخاب دروس وصایای حضرت امام (ره) و آشنایی با قرآن کریم علاوه بر دروس موضوع بند ۶ برای کلیه دانشجویان امکانپذیر است و در سقف مجاز واحدهای درسی یک نیمسال یا دوره تابستان محاسبه نمی شود و دانشجو می تواند علاوه بر درس یا دروس نظری موضوع بند ۷ آنها را انتخاب و بگذراند . (ماده ۲۴ آیین نامه آموزشی)

تکته ۱: اقلیت مذهبی از گذراندن درس آشنایی با قرآن کریم معاف می باشند لیکن می بایست درس وصایای حضرت امام (ره) را بگذرانند.

تکته ۲: در صورتیکه دانشجویی دروس قرآن کریم و وصایای حضرت امام را قبلاً در یک مقطعی گذرانده باشد نیازی به گذراندن مجدد آنها نخواهد داشت.

بند ۱۰: حداکثر واحد انتخابی مجاز برای دوره تابستانی ۶ واحد است و برای دانشجویانی که در تابستان فارغ التحصیل می گردند ۷ واحد می باشد. (ماده ۲۷ آئین نامه آموزشی)

بند ۱۱: حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال و کارشناسی پیوسته ۶ سال می باشد بلاخص برای دانشجویانی که از معافیت تحصیلی استفاده می نمایند **اجباری می باشد**. (ماده ۲۸ آئین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** دانشجویانی که علاوه بر دروس برنامه آموزشی مصوب ملزم به گذراندن تعدادی دروس جبرانی و یا پیش نیاز دانشگاهی باشند به ازای هر ۸ واحد درسی اضافی یک نیمسال به سقف سنوات مجاز تحصیل آنان اضافه می گردد.

- **تبصره ۲:** در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل نیاز به افزایش سقف سنوات داشته باشد واحد دانشگاهی می تواند با تصویب گروه مربوط (در واحدهای کوچک و مراکز دانشگاهی با تصویب شورای آموزشی) حداکثر مدت مجاز تحصیل دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته را یک نیمسال و دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته را دو نیمسال افزایش دهد. (دوره تابستان به طول مدت نیمسال دوم افزوده می گردد).

نکته: تبصره ۱ و ۲ ماده ۲۸ آئین نامه آموزشی شامل دانشجویان مشمول نظام وظیفه نمی شود.

تکته بسیار مهم: دانشجویان ذکور که از معافیت تحصیلی استفاده می نمایند فقط می توانند در سقف مجاز تحصیلی اشاره شده در بند ۱۱ ادامه تحصیل دهند و در صورتیکه سقف مجاز تحصیلی آنان به هر دلیلی به پایان رسیده باشد مجاز به ادامه تحصیل نمی باشند.

بند ۱۲: دروس پیش نیاز دانشگاهی: آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون ورودی سراسری دانشگاه آزاد اسلامی در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در همه رشته های تحصیلی که نمره خام آنها در آزمون ورودی کمتر از ۳۳/۳ درصد باشد موظف اند حسب نیاز رشته حداکثر ۲ درس عمومی و ۲ درس دیگر که از حوزه معاونت آموزشی دانشگاه تعیین و ابلاغ گردیده به عنوان دروس پیشنهادی دانشگاهی علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند. (ماده ۲۹ آئین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** دروس پیشنهادی دانشگاهی دروس دبیرستانی است و ارائه آنها همراه با دروس همنام دانشگاهی بلامانع می باشد.

- **تبصره ۲:** نمرات این دروس در کارنامه دانشجو ثبت و در میانگین کل نمرات پایان نیمسال و همچنین در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود.

فصل سوم: حضور غیاب دانشجو

بند ۱۳: حضور دانشجو در تمامی برنامه های درسی اعم از نظری، عملی، نظری - عملی و کارآموزی و کارورزی و دیگر فعالیت های آموزشی الزامی است. (ماده ۳۰ آئین نامه آموزشی)

بند ۱۴: غیبت غیرموجه دانشجو در بیش از سه شانزدهم ساعات هریک از دروس نظری، عملی یا نظری، کارآموزی و کارورزی تا حد سه درس در طول نیمسال موجب حذف آن دروس خواهد شد ولی برای بیش از سه درس نمره صفر در آن درس یا دروس منظور می گردد. (ماده ۳۱ آئین نامه آموزشی)

بند ۱۵: غیبت موجه دانشجو در بیش از سه شانزدهم ساعات هریک از دروس نظری، عملی یا نظری - عملی، کارآموزی و کارورزی در طول نیمسال موجب حذف آن درس می شود. (ماده ۳۲ آئین نامه آموزشی)

بند ۱۶: غیبت موجه در جلسه امتحان حداکثر تا ۳ درس موجب حذف آن درس یا دروس می شود. (ماده ۳۵ آئین نامه آموزشی)

فصل چهارم: حذف و اضافه دروس

بند ۱۷: دانشجو می تواند پس از آغاز هر نیمسال تحصیلی در مهلتی که در تقویم دانشگاهی تعیین شده است با موافقت گروه آموزشی تعدادی از دروس خود را حذف یا دروس دیگری را علاوه بر دروس انتخابی خود را انتخاب نماید مشروط بر اینکه حداقل و حداکثر واحد انتخابی رعایت گردد. (ماده ۳۶ آئین نامه آموزشی ، حذف اضافه)

- **تبصره ۱:** دوره تابستانی از مشمول مفاد این ماده مستثنی هستند .

بند ۱۸: دانشجو می تواند تا ۵ هفته قبل از پایان نیمسال تحصیلی فقط یکی از درس های نظری یا عملی یا عملی - نظری خود را حذف کند مشروط به اینکه واحدهای درسی باقیمانده وی از حداقل مجاز (دوره ای ۱۲ واحد ، پاره وقت ۱۰ واحد ، آموزش معلمان ۸ واحد) کمتر نشود . (ماده ۳۷ آئین نامه آموزشی ، حذف اضطراری)

فصل پنجم: ارزیابی پیشرفت تحصیل دانشجو

بند ۱۹: حداقل نمره قبولی در هر درس از دروس ۱۰ (استثنائاً درس آشنایی با قرآن کریم ۱۲) می باشد. دانشجویی که در هر یک از دروس الزامی حداقل نمره قبولی را کسب نکند ملزم به تکرار آن درس است. (ماده ۴۱ آئین نامه آموزشی)

- تبصره ۱: اگر دانشجویی در یک درس انتخابی یا اختیاری مردود شود به جای آن درس می تواند از جدول دروس انتخابی یا اختیاری در برنامه مصوب درس دیگری را انتخاب نماید.

- تبصره ۲: برای هر درس در طول دوران تحصیل حداکثر یک نمره مردودی ثبت و در محاسبه میانگین نمرات تاثیر داده می شود و چنانچه دانشجو چندبار در یک درس مردود گردد نمره مردودی دفعه دوم و به بعد پس از ثبت بلااثر بوده و حذف می گردد و در تعیین میانگین نیمسالی و کل محاسبه نمی شود.

- تبصره ۳: برای درس یا دروسی که شامل دو قسمت نظری و عملی است و دارای یک کد در سرفصل باشد میانگین نمره هر دو قسمت آنها ملاک ارزیابی است چنانچه دانشجو به هر دلیل در یک قسمت درس نمره داشته باشد نمره قسمت دیگر حذف می گردد در صورتی که در یک قسمت درس نمره کمتر از ۱۰ احراز شده باشد اما میانگین آنها ۱۰ یا بالاتر گردد نیاز به تکرار درس نخواهد بود اما چنانچه میانگین آنها کمتر از ۱۰ باشد دانشجو باید هر دو قسمت درس را مجدداً بگذراند.

- تبصره ۴: نمرات اعلام شده بر اساس رای کمیته های انضباطی غیرقابل حذف است و مشمول تبصره های ۲ و ۳ این ماده نخواهد شد (نمره تعیین شده در رای کمیته های انضباطی برای دو قسمت عملی - نظری درس منظور می گردد).

بند ۲۰: در مواردی مانند دروس پروژه نهایی، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرائی و تمرین دبیری در صورتی که به تشخیص استاد و تایید گروه آموزشی مربوط تکمیل آنها در طول مدت تعیین شده که ذیلاً درج می گردد میسر نباشد آن درس یا دروس ناتمام تلقی شده و حذف می گردد و دانشجو موظف است با نظر گروه در نیمسال بعد مجدداً انتخاب و حتی الامکان با همان استاد بگذراند. (ماده ۴۳ آئین نامه آموزشی)

چنانچه دروس موضوع ماده ۴۳ در نیمسال دوم سال تحصیلی ارائه گردد در صورت لزوم به دانشجو فرصت داده شود که بدون ثبت نام مجدد حداکثر تا پایان دوره تابستان تکمیل و عرضه کند اما اگر در دوره تابستان یا نیمسال اول ارائه گردد حداکثر تا پایان نیمسال اول تکمیل و تحویل نماید.

- **تبصره ۱:** نمره درس یا دروس موضوع ماده ۴۳ در نیمسال یا دوره تابستانی که انتخاب واحد نموده و نمره اخذ کرده است ثبت می گردد.

- **تبصره ۲:** در صورتی که در انتخاب مجدد منحصرأ درس یا دروس ناتمام باقی داشته باشد دانشجو باید فقط ۵۰٪ شهریه ثابت نیمسالی به علاوه شهریه متغیر دروس انتخابی را بپردازد.

بند ۲۱: میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال نباید کمتر از ۱۲ باشد در غیر اینصورت مشروط محسوب و نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد بصورت مشروط خواهد بود. (ماده ۴۵ آئین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** دانشجویی که به صورت مشروط نام نویسی می کند جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

- **تبصره ۲:** اداره آموزش هر واحد دانشگاهی باید قبل از شروع ثبت نام هر نیمسال مراتب مشروطی را به دانشجوی مشروط، خانواده او و گروه آموزشی مربوط اعلام نماید.

بند ۲۲: دانشجویان دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته که در دو نیمسال اعم از متوالی یا متناوب و دانشجویان دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته که در سه نیمسال متوالی یا چهار نیمسال متناوب مشروط شوند (میانگین نمرات نیمسالی آنان کمتر از ۱۲ باشد) اخراجی تلقی می گردند. (ماده ۴۶ آئین نامه آموزشی)

تبصره ۱: به دانشجویانی که برای اولین بار مشمول بند ۲۲ می گردند در صورتی که میانگین کل نمرات آنها حداقل ۱۰ باشد یک بار ارفاق گردد تا تحصیل نمایند.

تبصره ۲: به دانشجویان مشمول تبصره یک این ماده که در ترم ارفاقی و نیمسال های بعد از آن مجدداً مشروط شوند به شرط اینکه هم میانگین ترمی و هم میانگین کل (هر دو) ۱۱ و بالاتر گردد مجوز ادامه تحصیل از طرف معاونت آموزشی واحد دانشگاهی داده شود.

تبصره ۳: چنانچه دانشجویان مقاطع کارشناسی پیوسته و کاردانی (پیوسته و ناپیوسته و طرح آموزش معلمان) ۶۰ واحد درسی را (بدون احتساب دروس وصایای حضرت امام (ره)، آشنایی با قرآن کریم پیشنیاز دانشگاهی و دروس جبرانی) گذرانده و در شرف اخراج قطعی قرار گرفته باشند در صورت داشتن میانگین کل ۱۰ و یا بالاتر می توانند تا مقطع دوره کاردانی ادامه تحصیل دهند بشرط آنکه مشکل نظام وظیفه نداشته باشند.

تبصره ۴: هنگامی که میانگین ترمی و میانگین کل دانشجو ۱۰ و بالاتر (ترمی ۱۰ و کل ۱۰) باشد چنانچه حداکثر ۱۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد حوزه معاونت آموزشی واحد می تواند فرصت ادامه تحصیل را تا پایان دوره مربوطه به اینگونه افراد بدهد. (در صورتیکه مشکل نظام وظیفه نداشته باشد).

تذکر: کلیه مشمولین که از معافیت تحصیلی استفاده می نمایند با راهنمایی گروه آموزشی و با رعایت ماده ۲۸ می توانند از مزایای تبصره های ماده ۴۶ استفاده نمایند.

بند ۲۳: دانشجویان دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته که کلیه دروس دوره را گذرانده اند در صورت تمایل برای بالا بردن میانگین کل نمرات و کاهش تعداد نیمسالهای مشروطی خود می توانند در پایان دوره حداکثر ۱۴ واحد از درس های نظری را که نمره کمتر از ۱۲ اخذ کرده اند در یک نیمسال و دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا سقف ۲۰ واحد درسی از درس های نظری که نمرات آنان کمتر از ۱۲ باشد در دو نیمسال تکرار کنند مشروط بر اینکه مدت تحصیل آنان با احتساب این مدت از سقف مجاز دوره تجاوز نکند (ماده ۲۸) در غیر این صورت به سیستم پاره وقت منتقل گردند. (ماده ۴۷ آیین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** چنانچه دانشجو برای این منظور حداکثر دو درس نظری به میزان حداکثر ۴ واحد انتخاب نماید می تواند بصورت معرفی به استاد بگذراند (ولو اینکه قبلاً از ماده ۲۰ آیین نامه استفاده کرده باشد).

- **تبصره ۲:** نمره اخذ شده هر درس چنانچه بالاتر از نمره کسب شده قبلی آن درس باشد در کارنامه نیمسالی که درس از آن انتخاب شده ثبت و در تعیین میانگین نیمسالی و کل محاسبه و نمره قبلی حذف (بلااثر) می گردد در صورتی که با احتساب این نمره میانگین نیمسال مشروطی به حداقل ۱۲ برسد کلمه ((مشروط)) از کارنامه آن نیمسال دانشجو حذف می گردد اما چنانچه نمره اخذ شده کمتر یا مساوی نمره قبلی باشد در کارنامه مزبور ثبت لیکن حذف و بلااثر می گردد.

- **تبصره ۳:** فقط دروس نظری دوره را که وضعیت نمره آن عادی باشد می توان در نیمسال جبرانی تکرار نمود بنابراین دروسی مانند پیشنیاز دانشگاهی و وصایای حضرت امام (ره) آشنایی با قرآن کریم و همچنین دروسی از دوره را که بر اساس رای کمیته انضباطی در آن نمره مردودی کسب شده باشد قابل تکرار نیست.

فصل ششم : مرخصی تحصیلی

بند ۲۴: دانشجو می تواند در هریک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر دو نیمسال و در دوره های کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته چهار نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند . (ماده ۴۸ آئین نامه آموزشی)

بند ۲۵: تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی حداقل دو هفته قبل از شروع انتخاب واحد توسط دانشجو به اداره آموزش واحد دانشگاهی ذی ربط تسلیم گردد . اداره آموزش موظف است پس از بررسی وضعیت تحصیلی دانشجو قبل از اتمام مهلت انتخاب واحد موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتباً به وی ابلاغ نماید . (ماده ۴۹ آئین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** آموزش واحد زمانی با درخواست مرخصی موافقت می نماید که دانشجو از نظر گذراندن بقیه دروس دوره دچار مشکل نگردد .

- **تبصره ۲:** دانشجویانی که به عنوان همسر یا فرزند (به شرط نداشتن منع نظام وظیفه) یکی از اعضا هیات علمی که از فرصت مطالعاتی استفاده می کند ، کارکنان دولت یا یکی از دانشجویان بورسیه که به صورت همراه ، به خارج از کشور می روند با ارائه حکم ماموریت همسر و ولی به تشخیص و تایید شورای آموزشی واحد دانشگاهی علاوه بر استفاده از میزان مرخصی استحقاقی در طول دوره تحصیل تا ۴ سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات بهره مند گردند . در این صورت باید نصف شهریه ثابت نیمسال های مرخصی برابر تعرفه آخرین نیمسالی که به تحصیل اشتغال داشته اند پرداخت نمایند .

- **تبصره ۳:** مرخصی های اجباری که واحد دانشگاهی بدلیل تشکیل نشدن کلاس یا عدم ارائه درس صادر می کند جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود و شهریه ای بابت آن دریافت نمی گردد .

فصل هفتم : انصراف از تحصیل

بند ۲۶: دانشجوی در صورت تمایل می تواند درخواست انصراف از تحصیل نماید . دانشجوی منصرف از تحصیل باید هزینه انصراف را برابر آخرین دستورالعمل مربوط پردازد . دانشجوی انصرافی می تواند به فاصله سه ماه انصراف خود را پس بگیرد در غیر این صورت واحد دانشگاهی باید حکم انصراف را صادر و به دانشجو ابلاغ نماید (صدور حکم انصراف قبل از گذشت ۳ ماه با درخواست کتبی دانشجو و ولی او بلامانع است) . (ماده ۵۰ آئین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** پس از صدور حکم انصراف تقاضای بازگشت به تحصیل دانشجو پذیرفته نیست و رابطه چنین دانشجویی با دانشگاه قطع می گردد در صورت مشمول بودن دانشجو واحد دانشگاهی مکلف است پس از صدور حکم بلافاصله مراتب را به اداره وظیفه عمومی اطلاع دهد .

بند ۲۷: ترک تحصیل یا عدم مراجعه دانشجو به واحد دانشگاهی (بدون اخذ مرخصی) در یک نیمسال انصراف از تحصیل محسوب می شود و دانشجوی منصرف حق ادامه تحصیل را نخواهد داشت . (ماده ۵۱ آئین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** در موارد استثنایی که ترک تحصیل دانشجو موجه باشد باید حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال دلایل آن را به واحد دانشگاهی اعلام نماید در صورت تایید موجه بودن ترک تحصیل توسط واحد دانشگاهی آن نیمسال جزو مرخصی دانشجو محسوب می شود .

فصل هشتم: مقررات آموزشی دانشجویان انتقالی و میهمان

بند ۲۸: دانشجویانی که از یک واحد دانشگاهی به واحد دیگر در همان رشته و مقطع تحصیلی خود (بدون تغییر رشته و تغییر گرایش و بدون شرکت در آزمون مجدد ورودی) با مجوز سازمان مرکزی منتقل می گردند تمام نمرات درسی آنان اعم از قبولی یا ردی و سوابق آموزشی از لحاظ مشروطی و موارد دیگر عیناً در سوابق آنها در واحد مقصد ضبط و در کارنامه وی ثبت می گردد در این حال کلیه واحدهای درسی گذرانده شده قبلی با نمره ۱۰ و بالاتر در واحد مقصد پذیرفته می شود این قبیل دانشجویان مشمول پرداخت هزینه انتقال برابر آخرین تعرفه دانشگاه خواهند بود. (ماده ۵۲ آئین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** واحدهای درسی گذرانده شده دانشجویان انتقالی موضوع بند ۲۸ که توأم با تغییر رشته یا تغییر گرایش باشد با رعایت مفاد ماده ۶۷ آئین نامه بدون در نظر گرفتن تبصره ۳ آن توسط گروه آموزشی ذی ربط و متشکل از حداقل سه عضو هیات علمی آن رشته در واحد دانشگاهی مقصد معادل سازی و دروس پذیرفته شده در کارنامه جدید دانشجو در واحد مقصد ثبت می گردد سایر سوابق تحصیلی دانشجو بلا اثر می ماند مبنای محاسبه ورودی این قبیل دانشجویان همان زمان پذیرش در آزمون می باشد این قبیل دانشجویان موظف به پرداخت هزینه انتقال و هزینه معادل سازی برابر آخرین تعرفه دانشگاه خواهند بود.

- **تبصره ۲:** دانشجویانی که از طریق شرکت در آزمون مجدد پذیرفته می شوند به شرط اینکه مشکل نظام وظیفه نداشته باشند دروس آنان برابر ماده ۶۷ آئین نامه آموزشی و بندها و تبصره های آن معادل سازی می گردد و موظف به پرداخت هزینه انصراف به واحد مبدا برابر آخرین تعرفه دانشگاه و هزینه معادل سازی به واحد مقصد می باشند.

بند ۲۹: واحدهای درسی که دانشجوی میهمان بایستی در واحد مقصد بگذراند با نظر گروه آموزشی مربوط در واحد دانشگاهی مبدا تعیین می گردد. (ماده ۵۴ آئین نامه آموزشی)

بند ۳۰: در مواردی که واحد دانشگاهی مبدا نتواند بعضی از دروس الزامی دوره را در یک نیمسال معین عرضه نماید دانشجو می تواند با صلاح دید واحد دانشگاهی مبدا و موافقت واحد دانشگاهی مقصد فقط برای یکبار در طول دوره تحصیل کمتر از حداقل واحدهای درسی مجاز تعیین شده (۱۱ واحد برای تمام وقت و ۹ واحد برای پاره وقت و ۷ واحد برای آموزش معلمان) در یک نیمسال را در واحد یا واحدهای دیگر دانشگاهی بگذراند در این حال دانشجو موظف به پرداخت شهریه ثابت به علاوه شهریه متغیر دروس انتخابی در واحد مبدا و شهریه متغیر دروسی که در واحد مقصد انتخاب می نماید به واحد مقصد می باشد. (ماده ۵۵ آئین نامه آموزشی)

- **تبصره ۱:** استفاده مجدد از ماده ۵۵ در نیمسال آخر تحصیلی مشروط بر آنکه دانشجو بتواند در آن نیمسال فارغ التحصیل گردد و درسی به عنوان معرفی به استاد باقی نداشته باشد با صلاح دید واحدهای مبدا و مقصد امکان پذیر است.

- **تبصره ۲:** واحدهای درسی دانشجوی مشمول این ماده توسط گروه آموزشی واحد مبدا تعیین می گردد اما چنانچه امتحان دروس انتخابی در واحدهای مبدا و مقصد همزمان باشد به طوری که دانشجو نتواند در امتحانات آنها در هر دو واحد دانشگاهی مربوط شرکت نماید باید یکی از آنها را حذف نماید.

فصل نهم: آئین نامه آموزشی رشته های کارشناسی ارشد

بند ۳۱: تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته، با احتساب واحد پایان نامه برحسب رشته، حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است.

تبصره ۱: چنانچه به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی، گذراندن تعدادی از واحدهای درسی دوره کارشناسی، به عنوان دروس کمبود یا جبرانی برای دانشجوی ضروری تشخیص داده شود، وی مکلف است آن دروس را براساس برنامه مصوب اضافه بر واحدهای درسی مقرر در دوره کارشناسی ارشد و مطابق این آیین نامه بگذراند.

تبصره ۲: در انتخاب دروس اولویت با دروس جبرانی است. تعیین تعداد و نوع دروس و زمان انتخاب واحد آنها در چهارچوب برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی، برعهده کمیته تحصیلات تکمیلی موسسه ذیربط است.

تبصره ۳: به ازاء حداقل ۱۲ واحد درس جبرانی یک نیمسال تحصیلی با در نظر گرفتن مقررات نظام وظیفه به طول تحصیل دانشجوی اضافه می شود.

بند ۳۲: تعداد واحد پایان نامه کارشناسی ارشد، برای همه رشته ها به جز رشته های علوم انسانی بین ۴ تا ۶ واحد درسی، مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی است. برای رشته های علوم انسانی ۶ واحد تعیین گردد.

بند ۳۳: دانشجوی دوره کارشناسی ارشد مجاز است در هر نیمسال تحصیلی بین ۸ تا ۱۴ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۱: در آخرین نیمسال تحصیلی، نام نویسی دانشجوی در کمتر از ۸ واحد درسی بلامانع است.

تبصره ۲: دانشجویانی که برخی از دروس دوره کارشناسی ارشد را در دوره کارشناسی گذرانده اند نمی توانند آن درس یا دروس را مجدداً در دوره کارشناسی ارشد بگذرانند. این دانشجویان باید با گرفتن دیگر دروس انتخابی جمع واحدهای درسی خود را به حد نصاب مندرج در برنامه مصوب برسانند.

تبصره ۳: در صورتیکه واحدهای انتخابی دانشجوی در یک نیمسال به هر علت حذف شود، نیمسال مزبور از نظر مشروطی و دیگر مقررات نیمسال کامل محسوب می شود.

بند ۳۴: حضور دانشجوی در تمامی برنامه های درسی و دیگر فعالیت های آموزشی و پژوهشی دوره الزامی است. غیبت دانشجوی در هر درس نباید از ۴/۱۶ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجوی در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره: در هر صورتی که غیبت دانشجوی در یک درس بیش از حد مجاز بوده و از نظر موسسه، موجه تشخیص داده شود، آن درس از مجموعه دروس انتخابی دانشجوی حذف می شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۸ واحد در آن نیمسال الزامی نیست ولی آن نیمسال از نظر طول تحصیل برای دانشجوی یک نیمسال کامل محسوب می شود (با کمیته تحصیلات تکمیلی مکاتبه گردد)

بند ۳۵: غیبت موجه در جلسه امتحان هر درس و نیز غیبت غیر موجه تا ۲ درس موجب حذف آن درس یا دروس می شود

تبصره ۱: غیبت غیر موجه در جلسه امتحان بیش از ۲ درس به منزله نمره صفر در آن درس یا دروس خواهد بود.

تبصره ۲: تعیین غیبت موجه و غیر موجه به عهده کمیسیون موارد خاص آموزشی واحد دانشگاهی است.

بند ۳۶: طول دوره مدتی است که دانشجوی باید دروس تعیین شده در این دوره را با پایان نامه بر اساس مقررات مربوط به اتمام برساند. طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ۲ سال است.

تبصره ۱: کمیته تحصیلات تکمیلی می تواند، در صورت لزوم و حسب مورد یک و حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی به طول دوره دانشجوی اضافه کند.

تبصره ۲: چنانچه موسسه نتواند حداقل واحدهای درسی را در یک نیمسال تحصیلی ارائه دهد، به نسبت کسر واحدهای ارائه شده، به طول دوره دانشجوی افزوده می شود. در هر صورت طول دوره تحصیل نباید از سه سال تجاوز نماید.

بند ۳۷: دانشجوی دوره کارشناسی ارشد می تواند حداکثر برای یک نیمسال تحصیلی، با کسب موافقت دانشگاه، از مرخصی تحصیلی استفاده کند

تبصره ۱: مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود .

تبصره ۲: درخواست مرخصی تحصیلی باید قبل از شروع نام نویسی در هر نیمسال تحصیلی به موسسه مربوط تسلیم و موافقت آن موسسه کسب گردد . موافقت موسسه با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می گیرد منوط به این است که ادامه تحصیل دانشجو از آن به بعد با مشکل مواجه نشود .

تبصره ۳: در صورتیکه دانشجو بدون کسب موافقت موسسه حتی برای یک نیمسال ، ترک تحصیل نماید از ادامه تحصیل محروم می شود .

بند ۳۸: دانشجو می تواند به هر دلیل ، از تحصیل اعلام انصراف نماید . در اینصورت باید درخواست خود را مبنی بر انصراف به موسسه تسلیم نماید . چنانچه دانشجو بعد از یک ماه درخواست خود را پس نگیرد ، آن موسسه نسبت به صدور گواهی انصراف اقدام می نماید .
بند ۳۹: حداقل نمره قبولی در هر درس اعم از دروس دوره و دروس جبرانی در دوره کارشناسی ارشد ۱۲ است .

تبصره ۱: اگر نمره دانشجو در یک درس انتخابی کمتر از ۱۲ باشد ، می تواند با موافقت استاد راهنما به جای آن درس ، درس دیگری را انتخاب نماید .

بند ۴۰: میانگین نمرات دروس دانشجو ، در دوره کارشناسی ارشد ، در هر نیمسال تحصیلی ، نباید از ۱۴ کمتر باشد . اگر میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد ، آن دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود .

تبصره: نمره دروس پیشین یا جبرانی در کارنامه دانشجو ، جداگانه ثبت می شود ، اما در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجو منظور نمی شود .

بند ۴۱: میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره نباید از ۱۴ کمتر باشد . در غیر اینصورت فارغ التحصیل دوره کارشناسی ارشد شناخته نمیشود .

تبصره: دانشجویانی که کلیه واحدهای دوره را به جز پایان نامه گذرانده و میانگین کل آنها کمتر از ۱۴ می باشد در صورت نداشتن مشکل سنوات و نظام وظیفه می توانند حداکثر ۱۶ واحد از دروسی را که زیر ۱۴ شده اند را در یک نیمسال اخذ و در صورت ترمیم معدل کل و سپس گذراندن پایان نامه با رعایت سایر مقررات فارغ التحصیل گردد .
قابل ذکر است نمرات قبلی بلا اثر نمی شود و فقط نمرات جدید در میانگین کل محاسبه می شود .

بند ۴۲: استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و تایید کمیته تحصیلات تکمیلی ، از اعضای هیات علمی موسسه یا خارج از موسسه با حداقل مرتبه استادیاری تعیین می گردد .

تبصره ۱: چنانچه استاد راهنما ، خارج از موسسه آموزش عالی انتخاب شود به جای شرط استاد یاری داشتن مدرک دکتری الزامی است

بند ۴۳: دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد راهنما انتخاب کند . موضوع پایان نامه پس از تایید کمیته تحصیلات تکمیلی قطعیت می یابد .

بند ۴۴: ارزشیابی پایان نامه در جلسه دفاعیه توسط هیات داوران ، متشکل از استاد راهنما ، استاد مشاور و حداقل یک نفر نماینده کمیته تحصیلات تکمیلی و دو نفر از بین اعضای هیات علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج موسسه صورت می گیرد .

بند ۴۵: دانشجو پس از انتخاب پایان نامه ، تا زمانی که آنرا به پایان نرسانده موظف است بر اساس تقویم دانشگاهی در نیمسال (های) بعد نیز برای آن ثبت نام نماید . چنانچه در مواردی ، پایان نامه از سوی دانشجو ارائه شده ، لیکن به عللی دفاع از آن از طرف استاد راهنمای مربوط ، گروه آموزشی و یا واحد دانشگاهی ذیربط ، با تاخیر انجام پذیرد و یا به نیمسال بعد موکول گردد ، نیاز به ثبت نام مجدد از سوی دانشجو نمی باشد . در این حال نمره پایان نامه در آخرین نیمسال تحصیلی وارد کارنامه دانشجو می شود و در میانگین او منظور خواهد شد .

بند ۴۶: در صورتی که پایان نامه ، از نظر هیات داوران ، غیر قابل قبول تشخیص داده شود ، دانشجو می تواند در مدتی که از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی تجاوز نکند ، پایان نامه خود را کامل و با ردیگر در زمانی که هیات داوران تعیین می کنند از آن دفاع نماید . دانشجویانی که در فرصت تعیین شده نتوانند از پایان نامه خود با موفقیت دفاع کند از تحصیل محروم شده و مدرکی دریافت نمی کنند تبصره : اعطای گواهی گذراندن واحدهای درسی دوره به دانشجویی که به هر دلیل از ادامه تحصیل باز می ماند ، حسب درخواست دانشجو بلامانع است .

بند ۴۷: انتقال و تغییر رشته در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ممنوع است .

بند ۴۸: در صورتیکه ارائه برخی از دروس دوره در یک زمان معین در یک واحد دانشگاهی مبداء ممکن نباشد آن واحد دانشگاهی می تواند فقط برای یک نیمسال نسبت به معرفی دانشجو به واحد دیگر به منظور گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی اقدام نماید .

بند ۴۹: دانشجویانی که درس آشنایی با کامپیوتر را در دوره کارشناسی نگذرانده باشند الزاماً باید آن را در دوره کارشناسی ارشد به عنوان درس الزامی - جبرانی بگذرانند .

فصل دهم: آیین نامه آموزشی رشته های طرح آموزش معلمان

- بند ۵۰:** تحصیل در رشته های تحصیلی طرح آموزش معلمان دانشگاه آزاد اسلامی در طول نیمسال های اول و دوم سال تحصیلی در روزهای آخر هفته (پنجشنبه و جمعه) و در ترم تابستانی در طول هفته می باشد. (ماده ۲ آیین نامه آموزش معلمان)
- بند ۵۱:** هر سال تحصیلی در این طرح مرکب از دو نیمسال و یک ترم تابستانی است. (ماده ۳ آیین نامه آموزش معلمان)
- تکته ۱:** دانشجویان رشته های طرح آموزش معلمان در صورتیکه در دوره تابستان تا ۸ واحد درسی انتخاب نمایند و یا مرخصی تحصیلی بگیرند می بایست نصف شهریه ثابت را پرداخت نمایند.
- تبصره ۱:** ترم تابستانی در واحدهای دانشگاهی ملزم به اجرای آن از نظر مرخصی همانند نیمسالهای اول و دوم سال تحصیلی محسوب می گردد و عدم شرکت دانشجو در این ترم غیبت تلقی خواهد شد.
- بند ۵۲:** تعداد واحدهای درسی انتخابی دانشجویان این طرح در یک ترم تحصیلی اعم از نیمسال اول و دوم و یا دوره تابستان جز در مواردی که واحد دانشگاهی نتواند درس ارائه کند یا به دلیل رعایت پیشنیازها امکان اخذ واحد درسی میسر نشود، نباید از ۸ واحد کمتر باشد مگر در آخرین ترم تحصیلی که دانشجو با کمتر از ۸ واحد فارغ التحصیل می گردد. (ماده ۶ آیین نامه آموزش معلمان)
- بند ۵۳:** حداکثر واحدهای درسی انتخابی در هر یک از نیمسال های اول و دوم ۱۵ واحد و در ترم تابستان ۱۲ واحد درسی می باشد مشروط بر اینکه تعداد واحدهای درسی اخذ شده توسط دانشجو در یک سال از ۴۰ واحد تجاوز نکند. (ماده ۷ آیین نامه آموزش معلمان)
- تبصره ۱:** در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد حتی اگر ترم قبل مشروط شده باشد با موافقت گروه آموزشی ذی ربط می تواند تمام واحدهای درسی باقیمانده را ولو اینکه در بین آنها دروس پیشنیاز وجود داشته باشد در یک نیمسال (نه در دوره تابستان) انتخاب نماید.
- تبصره ۲:** چنانچه نیمسال دوم سال تحصیلی نیمسال آخر تحصیل دانشجو باشد و فقط ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد (بدون احتساب درس وصایای حضرت امام (ره) روخوانی قرآن می تواند با نظر گروه رعایت تبصره ۲ این ماده آنها را در آن نیمسال و دوره تابستان بگذراند مشروط بر اینکه بیش از ۱۰ واحد آن در دوره تابستان نباشد.
- تبصره ۱:** نیمسال تحصیلی یا ترم تابستانی که دانشجو بیش از ۷ واحد درسی انتخاب نماید جزو سنوات تحصیلی او محسوب می گردد و چنانچه میانگین دروس گذرانده شده وی کمتر از ۱۲ باشد مشروط به حساب می آید و نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد بصورت مشروط خواهد بود.
- تبصره ۲:** دانشجویی که به صورت مشروط نام نویسی می کند جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۱۰ واحد درسی را در آن نیمسال ندارد.
- تبصره ۳:** دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته های آموزش معلمان می توانند یکبار در یکی از نیمسال های اول و دوم سال تحصیلی یا ترم تابستان با استفاده از ماده ۵۵ آیین نامه آموزشی حداکثر تعداد ۷ واحد درسی را (کمتر از حداقل واحد درسی مجاز) در واحد دانشگاهی دیگر بگذرانند.
- تبصره ۴:** دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته های آموزش معلمان حق استفاده از تبصره ۵ بند ۶ را نخواهند داشت.
- بند ۵۴:** حداقل مهلت تحصیل در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته طرح آموزش معلمان ۲ سال و حداکثر ۴ سال می باشد. (ماده ۸ آیین نامه آموزش معلمان)
- تبصره ۱:** در صورت نیاز شورای آموزشی واحد دانشگاهی می تواند یک نیمسال به حداکثر مدت مجاز تحصیلی اضافه نماید.
- تبصره ۲:** دانشجویانی که علاوه بر دروس دوره ملزم به گذراندن تعدادی دروس به عنوان دروس جبرانی یا پیشنیاز دانشگاهی می باشند به ازای هر ۶ واحد درسی اضافه یک نیمسال به سقف سنوات مجاز تحصیلی آنان اضافه می گردد.

تکته : الف) دارندگان مدرک کاردانی طرح آموزش معلمان که در دوره کارشناسی ناپیوسته رشته دیگری از طرح آموزش معلمان پذیرفته شده اند می بایست ۱۲ واحد دروس جبرانی را از بین دروس پایه ، اصلی و تخصصی دوره کاردانی رشته ای که پذیرفته شده اند با نظر مدیر گروه ذیربط بگذرانند .

ب) پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ناپیوسته رشته های طرح آموزش معلمان که دارای مدرک کاردانی غیر آموزش معلمان می باشند بایستی ۱۲ واحد از دروس تربیتی دوره کاردانی رشته پذیرفته شده را بگذرانند .

بند ۵۵ : دانشجویان رشته های طرح آموزش معلمان مجازند در هریک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر از سه ترم مرخصی استفاده نمایند . (ماده ۹ آئین نامه آموزش معلمان)

بند ۵۶ : دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته های طرح آموزش معلمان در صورتی که دو ترم متوالی و یا متناوب مشروط شوند چنانچه میانگین کل آنان کمتر از ۱۰ باشد در شمول تبصره های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ ماده ۴۶ آیین نامه نظام آموزش دوره ای قرار می گیرند . (ماده ۱۲ آئین نامه آموزش معلمان)

بند ۵۷ : پذیرش و معادلسازی دروس دانشجویان رشته های طرح آموزش معلمان به استثنای دروس عمومی گذرانده شده در مراکز تربیت معلم که مقررات خاصی بر آن حاکم است برابر ماده ۶۷ آیین نامه آموزشی صورت می گیرد . (ماده ۳۸ آئین نامه آموزش معلمان)

- **تبصره ۱ :** هیچ یک از دروس گذرانده شده در دوره های مراکز آموزش ضمن خدمت وزارت آموزش و پرورش و همچنین دروس تخصصی مراکز تربیت معلم قابل معادلسازی نیست .

فصل یازدهم: آیین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر

تعریف :

واژه های شاهد و ایثارگر در این آیین نامه به شرح زیر تعریف می شوند :

الف : واژه شاهد به فرزند و زوجه شهید ، مفقودالاثار ، اسیر و جانباز ۷۰ درصد و بالاتر اطلاق می شود .

ب : واژه ایثارگر یکی از مصادیق زیر اطلاق می شود :

- رزمنده ای که حداقل ۶ ماه حضور داوطلبانه در جبهه داشته باشند .

- جانبازی که حداقل ۲۵ درصد نقص عضو داشته باشد .

- آزاده ای که حداقل ۶ ماه سابقه اسارت داشته باشد .

تبصره الحاقی به ماده ۱۹ : دانشجویان شاهد و ایثارگر می توانند در هر نیمسال حداقل ۱۰ واحد انتخاب کنند .

تبصره الحاقی به ماده ۲۷ : دانشجوی شاهد و ایثارگر که با گذراندن ۸ واحد درسی فارغ التحصیل می شود در صورتی که میانگین

نمرات نیمسال ماقبل او حداقل ۱۵ باشد می تواند در دوره تابستانی حداکثر ۸ واحد انتخاب کند .

تبصره الحاقی به ماده ۳۱ و ۳۵ : دانشجوی ایثارگری که به دلیل انجام معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ نتواند در جلسه و یا

جلسات امتحانی درس یا دروس گرفته شده شرکت کند با تایید مدارک توسط کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد دانشگاه می تواند طبق

برنامه ای که از طرف گروه آموزشی ذی ربط تعیین می شود حداکثر تا پایان نیمسال بعدی در امتحان آن درس یا دروس شرکت نماید

در غیر این صورت درس یا دروس مذکور حذف می شود .

تبصره الحاقی به ماده ۴۴ : نمرات مردودی سه درس دانشجویان شاغل به تحصیل جانباز با حداقل ۳۵٪ جانبازی و زوجه جانباز ۵۰٪

به بالا (ورودی های ۶۷ به بعد) در میانگین نمرات آنان محسوب نمی شود مشروط بر اینکه نمرات هریک از دروس مزبور پس از اخذ

آنها در اولین فرصت ممکن و شرکت در امتحان های آن کمتر از ۱۲ نباشد .

تکته : معادلسازی دروس فرزند شهید با نمره ۱۰ و به بالا بلامانع است .

فصل دوازدهم: مقررات چگونگی اخذ درس کارآموزی

با توجه به بخشنامه شماره ۳۶/۱۰۲۰۰۰ مورخ ۸۲/۶/۱۰

۱. در مواردی که زمان اجرای کارآموزی در سرفصل مشخص نمی باشد حد نصاب واحدهای گذرانده شده برای اخذ واحد کارآموزی در مقطع کارشناسی که دارای دو دوره کارآموزی می باشد حداقل ۸۰ واحد (کارآموزی ۱) و حداقل ۱۰۰ واحد (کارآموزی ۲) می باشد اما دانشجویان می بایست برای گذراندن دوره کارآموزی حداقل دروس تخصصی مورد نیاز خود را با توجه به مکان مورد نظر جهت کارآموزی، گذرانده باشد و در رشته هایی که دارای یک دوره کارآموزی می باشند دانشجویی که حداقل ۱۰۰ واحد درسی را گذرانده باشد با نظر گروه و هماهنگی دفتر ارتباط با صنعت می تواند واحد کارآموزی را اخذ نماید ضمناً حد نصاب واحدهای گذرانده شده برای اخذ واحد کارآموزی در دوره های کارشناسی ناپیوسته (در صورتیکه در سرفصل مشخص نمی باشد) ۶۰ واحد می باشد.
- حداصل واحدهای گذرانده شده برای اخذ واحد کارآموزی در دوره های کاردانی در صورتیکه زمان اجرای آن در سرفصل مشخص نمی باشد الف) چنانچه دارای دو دوره کارآموزی باشد (۲و۱) کارآموزی ۱ پس از گذراندن ۴۰ تا ۵۰ واحد و کارآموزی ۲ می بایست در نیمسال آخر گذرانده شود.
- ب) چنانچه دارای یک دوره کارآموزی باشند علاوه بر ۵۰ واحد می بایست دروس تخصصی مورد نیاز برای اخذ واحد کارآموزی را گذرانده باشد.
۲. در ترمهای عادی دانشجویان می توانند به غیر از دو واحد کارآموزی ۱۴ واحد اخذ نمایند و در صورتیکه میانگین نمرات آنها در گروه فنی و مهندسی بیش از ۱۶ و در سایر گروهها بیشتر از ۱۷ باشد بغیر از کارآموزی می توانند ۱۶ واحد اخذ نمایند.
- تبصره: در مورد دانشجویان در شرف فارغ التحصیلی و ترم آخر طبق آئین نامه و مقررات آموزشی دانشجو می تواند مجموعاً ۲۴ واحد (۲۲ واحد درسی + ۲ واحد کارآموزی) اخذ نمایند ولی در موارد استثناء که تعداد واحد کارآموزی یک رشته بیش از ۲ واحد بوده و در سرفصل شرایط خاصی برای آن در نظر گرفته شده می بایست برابر مقررات آن رشته عمل نمایند.
۳. در ترم تابستان کل واحدهای اخذ شده (واحدهای درسی + ۲ واحد کارآموزی) ۶ واحد و برای دانشجویان در شرف فارغ التحصیلی ۷ واحد می باشد.
- تبصره ۱:** در کلیه موارد فوق الذکر، مکان کارآموزی (از نظر دوری و نزدیکی) همچنین تعداد اهمیت و نوع دروس تخصصی انتخاب شده توسط دانشجو بغیر از کارآموزی در طول ترم می تواند با نظر گروه تعیین کننده مجوز لازم برای اخذ واحد کارآموزی باشد. لازم به ذکر است مدیران گروه می بایست به گونه ای برنامه ریزی نمایند تا حداکثر امکان دانشجویان در نیمسال دوم یا ترم تابستان واحد کارآموزی خود را بگذرانند.
۴. آخرین مهلت برای دانشجویان جهت انتخاب واحد کارآموزی هفته دوم هر نیمسال تحصیلی (زمان حذف اضافه واحدهای درسی) می باشد.
۵. دانشجویان می بایست حداکثر ۶ هفته پس از شروع هر نیمسال تحصیلی کارآموزی خود را در واحد صنعتی آغاز نموده و برگه شروع به کار خود را به دانشگاه ارسال نمایند بدیهی است پس از انقضای تاریخ فوق الذکر ثبت نام کارآموزی کان لم یکن بوده و به جز موارد خاص (به تشخیص دفتر ارتباط با صنعت) در ترم مذکور دانشجو مجاز به گذراندن کارآموزی نمی باشد و ثبت نام مجددی در همان سال صورت نخواهد گرفت.
۶. دانشجویان کارآموز موظفند از تعطیلات تابستانی واحد صنعتی مطلع باشند و ساعت حضور و غیاب خود را بر اساس آن تنظیم و در صورتیکه تعطیلات اختلالی در انجام کارآموزی ایجاد کند، با ارائه نامه ای از واحد صنعتی، اقدام به حذف یا تغییر محل کارآموزی نمایند.
۷. با توجه به محدودیت پذیرش کارآموز از طرف مراکز صنعتی، اولویت با دانشجویانی است که در موعد مقرر نسبت به پیش ثبت نام خود (دفتر ارتباط با صنعت واحد دانشگاهی موظف است زمانی را برای پیش ثبت نام واحد کارآموزی با هماهنگی

آموزش تعیین و به اطلاع دانشجویان برساند) اقدام نموده اند ضمناً دانشجویان موظفند برای محل کارآموزی با استاد و مراکز صنعتی هماهنگی لازم را بعمل آورده و سپس ثبت نام قطعی نمایند.

۸. مجموع ساعت کارآموزی مطابق سرفصل درسی هر رشته مشخص می گردد و در صورت موجود نبودن ساعات کارآموزی در سرفصل بر اساس بخشنامه شماره ۳۶/۶۳۰۸۹ مورخ ۷۶/۷/۱۶ برای دو واحد کارآموزی حداقل ۱۳۶ و حداکثر ۲۴۰ ساعت با نظر گروه تعیین گردد.

۹. نمره استاد کارآموزی شانزده از بیست است و چهار نمره دیگر از فرم پایان کارآموزی توسط سرپرست کارآموزی بدست می آید.

۱۰. دانشجو حداکثر ۶ هفته بعد از شروع ترم عادی و یک هفته بعد از شروع ترم تابستان می بایست کارآموزی خود را آغاز نماید.

۱۱. دانشجو بایستی طوری برنامه ریزی نماید که کارآموزی و گزارش آن حداکثر تا پایان ترم جاری خاتمه یابد و در صورت عدم خاتمه کارآموزی مطابق ماده ۴۳ آیین نامه آموزشی بعنوان درس ناتمام تلقی گردیده و می بایست برابر دستورالعمل های مربوطه عمل گردد.

۱۲. در صورتیکه دانشجو در نیمسال آخر قرار داشته باشد می بایست حداکثر گزارشات کارآموزی خود را جهت کسب نمره قطعی تا زمان مقرر شده در بند ۱۰ آیین نامه به استاد راهنما و گروه آموزش ارائه دهد و در صورت عدم ارائه طبق ماده ۴۳ آیین نامه آموزشی دانشگاه با آن رفتار خواهد شد.

فصل سیزدهم: آئین نامه آموزشی دروس معارف اسلامی

دانشجویان می بایست دروس معارف اسلامی را مطابق راهنمای پیوستی از میان دروس انتخاب نمایند.

تعداد واحد	نام درس	گرایش
۲	۱- اندیشه اسلامی (۱) (مبدا و معاد)	مبانی نظری اسلام (۴ واحد)
۲	۲- اندیشه اسلامی (۲) (نبوت و امامت)	
۲	۳- انسان در اسلام	
۲	۴- حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام * اندیشه اسلامی (۱) پیشنیاز اندیشه اسلامی (۲) می باشد	
۲	۱- فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	اخلاق اسلامی (۲ واحد)
۲	۲- اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	
۲	۳- آئین زندگی (اخلاق کاربردی)	
۲	۴- عرفان عملی در اسلام	
۲	۱- انقلاب اسلامی ایران	انقلاب اسلامی (۲ واحد)
۲	۲- آشنایی با قانون اساسی	
۲	۳- اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	
۲	۱- تاریخ تحلیلی صدر اسلام	تاریخ و تمدن اسلامی (۲ واحد)
۲	۲- تاریخ امامت	
۲	۱- تفسیر موضوعی قرآن	آشنایی با منابع اسلامی (۲ واحد)
۲	۲- تفسیر موضوع نهج البلاغه	
۲	۱- تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران * جهت ورودیهای ۸۹ به بعد	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام در ایران (۲ واحد)

دانشجویان کارشناسی پیوسته : لازم است ۱۴ واحد از دروس عمومی معارف اسلامی بشرح زیر بگذرانند.

- دروس (۴ واحد) از گرایش مبانی نظری اسلام
- یک درس (۲ واحد) از گرایش اخلاق اسلامی
- یک درس (۲ واحد) از گرایش انقلاب اسلامی
- یک درس (۲ واحد) از گرایش تاریخ و تمدن اسلامی
- یک درس (۲ واحد) از گرایش آشنایی با منابع اسلامی
- یک درس (۲ واحد) از گرایش تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران (جهت ورودیهای ۸۹ به بعد)

دانشجویان کاردانی : لازم است ۴ واحد بشرح زیر بگذرانند.

- یک درس (۲ واحد) از گرایش مبانی نظری اسلام
- یک درس (۲ واحد) از گرایش اخلاق اسلامی

دانشجویان کارشناسی ناپیوسته : لازم است ۱۰ واحد بشرح زیر بگذرانند.

- یک درس (۲ واحد) از گرایش مبانی نظری اسلام
- یک درس (۲ واحد) از گرایش انقلاب اسلامی
- یک درس (۲ واحد) از گرایش تاریخ و تمدن اسلامی
- یک درس (۲ واحد) از گرایش آشنایی با منابع اسلامی
- یک درس (۲ واحد) از گرایش تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران (جهت ورودیهای ۸۹ به بعد)

تذکرات مهم :

- ۱- دروس اخذ شده در دوره کارشناسی ناپیوسته نباید تکرار دروسی باشد که در دوره کاردانی اخذ شده اند.
- ۲- دانشجو در هر ترم فقط مجاز به انتخاب یک عنوان (۲ واحد) از مجموع معارف اسلامی می باشد.
- ۳- محدودیت اخذ واحد بیش از ۲ واحد شامل ترم آخر نیز می باشد. بنابراین دانشجویان عزیز از تجمیع دروس عمومی معارف برای ترم آخر خودداری نمایند.
- ۴- یک واحد درس وصایای حضرت امام (ره) نیز علاوه بر دروس فوق الزامی است. لازم به ذکر است که درس وصایا شامل محدودیت اخذ واحد نمی شود. (میتوان درس وصایا را علاوه بر ۲ واحدی که انتخاب می شود ، اخذ نمود)

فصل چهاردهم : توصیه های بسیار مهم آموزشی

- ۱- رعایت پیش نیاز دروس بعهدہ دانشجو بوده در صورت بررسی مشخص شود پیش نیاز رعایت نکرده اید آن دروس حذف و شهریه آن قابل استرداد نمی باشد .
- ۲- عدم رعایت حداقل و حداکثر واحد بعهدہ دانشجو می باشد و در صورت عدم رعایت گروه نسبت به حذف آن اقدام و شهریه آن قابل استرداد نمی باشد .
- ۳- دانشجوی مشروط حق انتخاب واحد بیش از ۱۴ واحد را ندارد (آموزش معلمان ۱۰ واحد) در صورت عدم رعایت واحدهای اضافی در هر مرحله ای باشد درس به دلخواه گروه حذف خواهد شد . پس در صورت چنین شرایطی حتماً بعد از انتخاب واحد به گروه جهت حذف مراجعه نمایید و در صورت گذشت سه شانزدهم از شروع کلاسها شهریه قابل استرداد نمی باشد .
- ۴- چنانچه درسی در پرینت انتخاب واحد شما ثبت شده که قبلاً گذرانده اید و یا اصلاً در رشته مربوطه چنین درسی موجود نمی باشد بعد از انتخاب واحد بشرط آنکه سه شانزدهم از شروع کلاسها نگذشته باشد به گروه مراجعه و نسبت به حذف آن اقدام نمایند در غیر این صورت شهریه قابل استرداد نمی باشد .
- ۵- دانشجویان گرامی دقت داشته باشند به اطلاعیه های صادره از سوی آموزش دقت کافی به عمل آورده و روزانه به **تابلوی اعلانات** واقع در سایت دانشگاه www.iiu.ac.ir مراجعه نمایند تا از اطلاعات و بخشنامه های جدید آموزش با خبر گردند.
- ۶- در ترم آخر نسبت به ارائه مدارک فارغ التحصیلی خود اقدام نمایید و نواقص پرونده خود را تا آخر همان ترم رفع نمایند تا به مشکلات فارغ التحصیلی برخورد ننمایند .
- ۷- بعد از انتخاب واحد هر نیمسال حتماً پرینت موقت دریافت نموده تا از ثبت انتخاب واحد خود اطمینان حاصل نموده و تا آخر همان نیمسال پرینت مذکور را همراه خود داشته باشید .
- ۸- دانشجویان محترم توجه داشته باشند در صورتیکه در پایان دوره تحصیلی معدل کل زیر ۱۲ داشته باشند مشمول دریافت مدرک رسمی دانشگاه نمی شوند و فقط گواهی گذراندن دروس دریافت می نمایند .

موفق و پیروز باشید